

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 maja 1962 r.

w sprawie tworzenia funduszu zakładowego w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego i geologicznych.

Na podstawie art. 2 ust. 3 i 4 oraz art. 4 i 5 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie dotyczy:

- 1) państwowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych oraz przedsiębiorstw produkcji pomocniczej,
- 2) państwowych przedsiębiorstw geologicznych (geofizycznych),
- 3) samodzielnych oddziałów wykonawstwa inwestycyjnego,
- 4) pracowni konserwacji zabytków,
- 5) jednostek budowlano-montażowych w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe”
— zwanych dalej „przedsiębiorstwami”.

§ 2. Przedsiębiorstwa tworzą fundusz zakładowy składający się z części zasadniczej (zasadniczy fundusz zakładowy) i z części dodatkowej (dodatkowy fundusz zakładowy) w zależności od stopnia wykonania podstawowych zadań rzeczowych oraz zadanego wskaźnika rentowności.

§ 3. Przedsiębiorstwa tworzą zasadniczy fundusz zakładowy w wysokości wynikającej ze stawki funduszu zasadniczego ustalonej w załączniku nr 1, jeżeli:

- wykonają podstawowe zadania rzeczowe (§ 2),
- zaplanują i osiągną zadany wskaźnik rentowności.

§ 4. 1. W przedsiębiorstwach budowlano-montażowych do podstawowych zadań rzeczowych zalicza się co najmniej wszystkie obiekty wykonywane w ramach inwestycji centralnych i zjednoczeń oraz całość budownictwa mieszkaniowego, szkolnego i szpitalnego, ujęte w rocznym planie oddawania obiektów do użytku.

2. Podstawowe zadania rzeczowe ustalone dla przedsiębiorstw występujących w charakterze generalnych wykonawców odnoszą się również do przedsiębiorstw podwykonawczych. W celu skoordynowania robót w generalnym wykonawstwie na obiektach objętych podstawowymi zadaniami rzeczowymi, jednostka nadrzędna generalnego wykonawcy podaje do wiadomości jednostki nadrzędnej podwykonawcy podstawowe zadania rzeczowe, stanowiące podstawę do uzyskania uprawnień do funduszu zakładowego.

3. Jednostki nadrzędne zatwierdzają podstawowe zadania rzeczowe w ciągu 20 dni po złożeniu planów techniczno-ekonomicznych przez podporządkowane przedsiębiorstwa.

4. Dla przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego, z wyjątkiem przedsiębiorstw budowlano-montażowych, o których mowa w ust. 1, właściwi ministrowie ustalą w porozumieniu z Ministrem Finansów kryteria określania podstawowych zadań rzeczowych dostosowane do specyfiki produkcji tych przedsiębiorstw.

§ 5. 1. Przez wskaźnik rentowności rozumie się stosunek procentowy, w jakim pozostaje wynik całokształtu działalności do sumy kosztów własnych sprzedaży produkcji pod-

stawowej, wykonanej siłami własnymi, produkcji pomocniczej i usług.

2. Przez zadany wskaźnik rentowności rozumie się wskaźnik wynikający z dyrektywnych zadań w zakresie wyniku i poziomu kosztów, otrzymanych od jednostki nadrzędnej w celu opracowania planu techniczno-ekonomicznego.

3. Przez planowany wskaźnik rentowności rozumie się wskaźnik wynikający z ustaleń przyjętych do planu techniczno-ekonomicznego w zakresie wyniku i poziomu kosztów.

4. Przez rzeczywisty wskaźnik rentowności rozumie się wskaźnik wynikający ze sprawozdawczości finansowej po weryfikacji i po dokonaniu ewentualnych korekt, o których mowa w §§ 13—15.

§ 6. Zasadniczy fundusz zakładowy oblicza się według wyrażonej w procencie planowanego osobowego funduszu płac stawki ustalonej w załączniku nr 1 do rozporządzenia, zwanej stawką funduszu zasadniczego.

§ 7. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo wykona podstawowe zadania rzeczowe, a nie osiągnie zadanego wskaźnika rentowności, wówczas stawka funduszu zasadniczego ulega odpowiedniemu zmniejszeniu, a mianowicie:

Pogorszenie zadanego wskaźnika rentowności w granicach	Zmniejszenie stawki funduszu zasadniczego wyrażone w % za każdy pełny procent pogorszenia zadanego wskaźnika rentowności
od 1 do 5%	0,5%
od 6 do 10%	2,5%
od 11 do 15%	5,0%
od 16 do 20%	8,0%

Zmniejszenie stawki funduszu zasadniczego należy liczyć w sposób składany, tj. oddzielnie dla każdego przedziału w tabeli. Gdyby na skutek zmniejszenia stawki odpisu zasadniczego zasadniczy fundusz zakładowy wyniósł kwotę mniejszą od kwoty równej 1% planowanego osobowego funduszu płac, przedsiębiorstwo tworzy zasadniczy fundusz zakładowy w kwocie odpowiadającej 1% planowanego osobowego funduszu płac.

2. W razie pogorszenia zadanego wskaźnika rentowności w granicach od 20% do 50%, przedsiębiorstwo tworzy zasadniczy fundusz zakładowy w kwocie odpowiadającej 1% planowanego osobowego funduszu płac.

3. W razie pogorszenia wskaźnika rentowności o ponad 50% przedsiębiorstwo traci prawo do funduszu zakładowego.

§ 8. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo nie wykona części podstawowych zadań rzeczowych, fundusz zasadniczy, obliczony zgodnie z ustaleniami § 6 lub odpowiednio do ustaleń § 7,

ulega zmniejszeniu w zależności od stopnia wykonania tych zadań:

- 1) dla generalnych wykonawców — według całkowitej wartości sprzedażnej obiektów oddanych do użytku,
- 2) dla częściowych (bezpośrednich) wykonawców lub podwykonawców — według całkowitej wartości sprzedażnej robót:

Stopień niewykonania podstawowych zadań rzeczowych według wartości sprzedażnej	Zmniejszenie stawki odpisu zasadniczego
do 5%	20%
powyżej 5 do 10%	40%
10 do 15%	60%

2. W razie wykonania podstawowych zadań rzeczowych poniżej 85% planu według całkowitej wartości sprzedażnej tych zadań przedsiębiorstwo traci prawo do funduszu zakładowego.

3. Jeżeli przedsiębiorstwo nie wykona części podstawowych zadań rzeczowych, a równocześnie osiągnie lepszy od zadanego wskaźnik rentowności, nie przysługuje mu prawo do dodatkowego funduszu zakładowego.

§ 9. W celu dokonania kwartalnych odpisów na fundusz zakładowy należy rzeczywisty wskaźnik rentowności wynikający ze sprawozdawczości finansowej za dany kwartał po skorygowaniu (§§ 13—15) porównywać z rocznym wskaźnikiem zadanym.

§ 10. Przedsiębiorstwo, które osiągnie lepszy od zadanego wskaźnik rentowności, uzyskuje ponadto prawo do dodatkowego funduszu zakładowego, obliczanego według stawek podanych w tabeli, stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 11. 1. Jeżeli przedsiębiorstwo ustali w swoim planie techniczno-ekonomicznym lepszy od zadanego wskaźnik rentowności i osiągnie go lub przekroczy, wówczas odpis dodatkowy na fundusz zakładowy oblicza się według stawek podanych w tabeli (załącznik nr 2 do rozporządzenia), z tym że dodatkowy fundusz zakładowy przypadający od zaplanowanej poprawy rentowności podwyższa się o 30%.

2. Jeżeli przedsiębiorstwo nie osiągnie zaplanowanej rentowności, o której mowa w ust. 1, ale poprawi zadany wskaźnik rentowności — dodatkowy fundusz zakładowy oblicza się według stawek podanych w tabeli, stanowiącej załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 12. 1. Zgłoszenie poprawy zadanego wskaźnika rentowności w planie techniczno-ekonomicznym nie może nastąpić później niż do 30 kwietnia danego roku; poprawa zadanego wskaźnika rentowności przez przedsiębiorstwo powinna spowodować równocześnie polepszenie wskaźnika rentowności w skali zjednoczenia i ministerstwa.

2. Właściwi ministrowie (przewodniczący prezydium wojewódzkich rad narodowych) są zobowiązani do zgłoszenia w terminie do dnia 31 maja danego roku Ministerstwu Finansów dodatkowej akumulacji, jaka powstanie w wyniku podwyższenia przez podległe jednostki zadanego wskaźnika rentowności.

§ 13. 1. Przy ustalaniu rzeczywistego wskaźnika rentowności dokonuje się korekty kosztów i wyników zgodnie z przepisami art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 1958 r. o funduszu zakładowym w przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1960 r. Nr 13, poz. 78), zwanej dalej „ustawą”, tylko wtedy, gdy w następstwie zmian wpływających na rentowność przedsiębiorstwa nie następuje odpowiednia zmiana cen rozliczeniowych produkcji oraz cen sprzedawanych wyrobów i taryf świadczonych usług.

2. Niezależnie od korekt, o których mowa w art. 6 ustawy właściwi ministrowie mogą określić w drodze zarządzeń wydanych w porozumieniu z Ministrem Finansów dodatkowe tytuły korekt kosztów i wyniku (dodatnich i ujemnych).

§ 14. 1. Właściwy minister (przewodniczący prezydium wojewódzkiej rady narodowej) może zezwolić na zwiększenie wyniku bilansowego przedsiębiorstwa, stanowiącego podstawę obliczenia rzeczywistego wskaźnika rentowności, o zysk utracony przez przedsiębiorstwo na skutek obniżenia ceny sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w związku z realizacją postępu technicznego w razie:

- 1) zastosowania efektywnych rozwiązań konstrukcyjnych albo nowych lub zastępczych materiałów,
- 2) udzielenia na rzecz zleceniodawcy opustu od ceny ustalonej w kosztorysach z tytułu wprowadzenia przez przedsiębiorstwo usprawnień organizacyjnych lub technicznych,
- 3) rozszerzenia zakresu stosowania postępowych metod wykonawstwa w porównaniu do planu.

2. Postanowienie ust. 1 ma zastosowanie również w przypadku obniżenia przez inwestora standardów wykonania, wyposażenia i użytkowania realizowanych obiektów w następstwie dokonanej rewizji założeń kosztorysowych, jeżeli obniżenie standardów nie było przewidziane w rocznym planie techniczno-ekonomicznym przedsiębiorstwa i spowodowało niewykonanie planu sprzedaży.

3. Wnioski przedsiębiorstw w sprawach określonych w ust. 1 i 2 powinny być zaopiniowane przez właściwy oddział banku finansującego oraz zainteresowanych zleceniodawców.

§ 15. Przy obliczaniu rzeczywistego wskaźnika rentowności wyłącza się zysk i koszty własne przedsiębiorstwa, dotyczące:

- 1) robót budowlano-montażowych i prac geologicznych, jeżeli rozliczenie tych robót nie zostało dokonane na podstawie obowiązujących norm i cen,
- 2) sprzedaży wyrobów produkcji pomocniczej i usług, jeżeli ceny tych wyrobów i usług nie są objęte obowiązującymi cennikami (taryfami), chyba że właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów postanowi inaczej; nie wyłącza się jednak zysku i kosztów własnych przedsiębiorstwa dotyczących sprzedaży wyrobów produkcji pomocniczej przeznaczonej na eksport lub zastępującej import mimo braku cen w obowiązującym cenniku, jeżeli sprzedaż tej produkcji nie przekracza 50% ogólnej wartości sprzedaży.

§ 16. 1. W razie niewykonania części podstawowych zadań rzeczowych na skutek wydarzeń losowych lub udowodnionej winy zleceniodawców właściwy minister (przewodniczący prezydium wojewódzkiej rady narodowej) może wyrazić zgodę na wyłączenie ich z podstawy obliczenia wykonania planu w tym zakresie.

2. Warunkiem wyrażenia zgody, o której mowa w ust. 1, jest przedłożenie przez przedsiębiorstwo odpowiednich dowodów, stwierdzających winę zleceniodawców i zastosowanie wszystkich sankcji wynikających z umowy.

§ 17. 1. Jeżeli wartość wykonanych robót i usług oraz sprzedanych wyrobów, o których mowa w § 15, przekracza 50% ogólnej wartości sprzedaży, przedsiębiorstwo nie tworzy funduszu zakładowego. W takim przypadku jednostka nadrzędna może zezwolić na pokrywanie wydatków na nagrody, świadczenia oraz zaspokojenie innych potrzeb pracowników — do wysokości 2% planowanego na dany rok osobowego funduszu płac.

2. Zezwolenia na dokonywanie wypłat, o których mowa w ust. 1, mogą być udzielone po stwierdzeniu na podstawie sprawozdań finansowych, że przedsiębiorstwo osiąga w swej działalności gospodarczej pozytywne wyniki ekonomiczne przez:

- 1) osiągnięcie co najmniej zadanego wskaźnika rentowności,
- 2) wykonanie planu produkcji w zakresie rzeczowym,
- 3) terminowe wywiązywanie się ze swych obowiązków wobec zleceniodawców,
- 4) wzrost wydajności pracy, oszczędną gospodarkę materiałową,
- 5) prawidłową gospodarkę inwestycyjną.

§ 18. 1. Przedsiębiorstwom, które nie wykonają podstawowych zadań rzeczowych co najmniej w wysokości 85% planu według całkowitej wartości sprzedanej tych zadań lub pogorszą wskaźnik rentowności o ponad 50% i tym samym utracą całkowicie prawo do tworzenia funduszu zakładowego, jednostka nadrzędna może zezwolić na dokonywanie wydatków na nagrody do wysokości kwoty nie przekraczającej 0,2% planowanego na dany okres osobowego funduszu płac.

2. Wydatki, o których mowa w ust. 1, zalicza się na straty przedsiębiorstwa. Jeżeli jednak przedsiębiorstwu nie przysługuje prawo do utworzenia funduszu zakładowego tylko w początkowych kwartałach roku, a w następnych przedsiębiorstwo uzyska to prawo, wówczas wydatki na nagrody dokonane zgodnie z ust. 1 obciążają fundusz zakładowy.

§ 19. Upoważnia się właściwych ministrów i przewodniczących prezydiów wojewódzkich rad narodowych w porozumieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych do przyznawania prawa tworzenia oddzielnego funduszu zakładowego dla poszczególnych budów, wydzielonych na ograniczony wewnętrzny rozrachunek gospodarczy, w ra-

zie gdy na tych budowach stosowany będzie system organizacji i kontroli wprowadzony przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych dla podległych mu przedsiębiorstw, pozwalający na ustalenie wyników osiągniętych przez dane budowy oraz stopnia wykonania przez nie planowanych zadań.

§ 20. W razie stwierdzenia nieprzestrzegania przepisów rozporządzenia należy stosować sankcje przewidziane w art. 12 ustawy.

§ 21. 1. W 1962 r. przedsiębiorstwa mogą zgłaszać poprawę zadanego wskaźnika rentowności (§ 12 ust. 1) w terminie do dnia 30 czerwca 1962 r.

2. Dodatkową akumulację, o której mowa w § 12 ust. 2, właściwi ministrowie mogą zgłosić w 1962 r. do dnia 15 lipca 1962 r.

§ 22. Przepisy rozporządzenia nie dotyczą przedsiębiorstw budowy szybów, robót gorniczych i budowy kopalń nadzorowanych przez Zjednoczenie Budownictwa Gorniczego.

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1962 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 maja 1962 r. (poz. 162).

WYKAZ STAWEK NA ZASADNICZY FUNDUSZ ZAKŁADOWY

	Stawka odpisu zasadniczego w % planowanego osobowego funduszu płac
1. Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe (rozliczające się z budżetem centralnym oraz z budżetami terenowymi) podległe:	
a) Ministrowi Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych	5,5%
b) Ministrowi Górnictwa i Energetyki	5,5%
c) Ministrowi Komunikacji	5,0%
2. Przedsiębiorstwa budowlano-montażowe podległe innym ministrom, przedsiębiorstwa geologiczne (geofizyczne), samodzielne oddziały wykonawstwa inwestycyjnego, pracownie konserwacji zabytków	4,5%

Załącznik nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 maja 1962 r. (poz. 162).

TABELA STAWEK DODATKOWEGO FUNDUSZU ZAKŁADOWEGO ZA POPRAWĘ ZADANEGO WSKAŹNIKA RENTOWNOŚCI

A. Dla przedsiębiorstw planowo deficytowych oraz przedsiębiorstw, w których zadany wskaźnik rentowności nie przekracza 30%.

Lp.	Za poprawę zadanego wskaźnika rentowności	Stawka dodatkowego funduszu zakładowego wyrażona w procentach planowanego osobowego funduszu płac za każde pełne 10% poprawy zadanego wskaźnika rentowności
1	do 30%	0,4
2	od 31 do 50%	0,3
3	od 51 do 100%	0,2
	za poprawę ponad 100% dodatkowy fundusz zakładowy nie przysługuje	

B. Dla przedsiębiorstw, w których zadany wskaźnik rentowności przekracza 3%.

Lp	Za poprawę zadanego wskaźnika rentowności	Stawka dodatkowego funduszu zakładowego wyrażona w procentie planowanego osobowego funduszu płac za 1% poprawy zadanego wskaźnika rentowności
1	do 10%	0,06
2	od 11 do 20%	0,05
3	od 21 do 30%	0,04
4	od 31 do 50%	0,03
5	za każdy dalszy 1% poprawy	0,01

Stawki dodatkowego funduszu zakładowego należy liczyć w sposób składany, tj. oddzielnie dla każdego przedziału w tabeli.